

Årsrapporten er utarbeidet på bakgrunn av Tilsagnsbrev nr 20 og 21 av 23.03.2009 fra Oppland Fylkeskommune (OFK) til Innovasjon Norge (IN) vedr regional utvikling og midler til bedriftsutvikling, etablerersatsing og programmer 2009.

Kontoret i Oppland

Det er totalt 15 ansatte ved kontoret på Lillehammer. I tillegg deles 2 stillinger med Hedmark innenfor design og låneengasjement. Vi er samlokalisert i Oppland Nyskapingssenter med fylkeskommunens avdeling for regional utvikling, forskningsrådets regionale representant og SIVAs temporære tilstedeværelse. Samarbeidet med Fylkesmannen og det øvrige partnerskapet fungerer godt.

I 2009 har kontoret behandlet 400 søknader og bevilget 330 millioner kroner til næringslivet i Oppland. Dette er en dobling av fra 2008 og har naturlig medført stort fokus på finansiering og nødvendigvis mindre på andre aktiviteter.

Kontoret har i større grad utviklet teamorganisering og mer spesialisering i tråd med Innovasjon Norges strategi og organisasjonsutviklingsprosesser. Målet er mer effektivitet, tydeligere profil og god kvalitetssikring.

Fire av kontorets ansatte representerer distriktskontorene i nasjonale, strategisk tverrgående team henholdsvis innenfor reiseliv, kultur- og opplevelse, landbruk og entreprenørskap. I tillegg er flere involvert i nasjonale fagnettverk.

TILSAGNSBREV og OPPDRAGSRAPPORTERING

Samarbeidet mellom Oppland Fylkeskommune og Innovasjon Norge har tidligere vært regulert gjennom en Partnerskapsavtale gjeldende fra 2005 – 2008. Det er ikke etablert ny avtale etter at denne gikk ut.

Som følge av Forvaltningsreformen har Fylkeskommunene inngått avtale med Staten om delt eierskap av Innovasjon Norge, med henholdsvis 49% og 51% fordeling, gjeldende fra 01.01.2010.

Det er først og fremst gjennom representasjon i styrende organer så som Hovedstyret og de regionale styrene at dette eierskapet skal utøves, men det vil også bidra til å forsterke samarbeidet i det daglige operative arbeidet. Etableringen av Nyskapingssenteret viser seg på denne bakgrunn å være forutseende og strategisk riktig.

Gjennom samlokaliseringen er det en god og konstruktiv utvikling i samhandlingen, spesielt i forhold til rolleavklaring, samordning, kunnskapsdeling og koordinering av partenes innsats, til fordel for næringslivet spesielt og samfunnsaktører generelt.

Kontinuerlig avstemming av satsingsområder og relevante prosjekter er en del av den daglige samhandlingen. Det er og en hensiktsmessig måte å samhandle på som ikke minst bidrar til å møte behovet for en dør inn til virkemiddelapparatet.

Det er et potensiale for å videreutvikle og forbedre samordningen i et større perspektiv i forhold til en helhetlig og koordinert prosess for eksempel gjennom en formell arena for dialog mellom det regionale partnerskapet, næringsliv og politikk. Et omforent og overordnet perspektiv på at utviklingsprosesser baseres på hele verdikjeder og felles kunnskapsgrunnlag knyttet til disse. Utviklingen av denne arbeidsformen er spennende og relevant. Det er dessuten svært viktig at Innovasjon Norges nasjonale og internasjonale nettverk og kompetanse utnyttes som en viktig forlenget arm i den regionale utviklingen, for å bidra til lønnsom næringsutvikling og verdiskaping, fordi næringslivet blir stadig mer utfordret i en global verden der bedriftene møter den internasjonale markedskonkurransen også på hjemmebane.

Utviklingsarbeidet er i tråd med oppdragsbrevets forventninger til IN om å bidra til realisering av og utnyttelse av ressurser i hht. den regionale handlingsplanens politikkområder og øvrige strategidokumenter.

Tilsagnsmidler fra OPPLAND FYLKESKOMMUNE

Tilsagn	Formål	Sum mill NOK	Forbruk 2009
Tilsagn 20.2009	Tapsfond (lån)	28,0	4 970 000 (Lånebeløp 21 075 000)
	Tilskudd		29 517 034
	E-stip/satsing		5 566 000
21.2009		2,0	
	Tilleggsbevilgning	3,5	
Total		33,5	40 053 034*

Tilsagn fra Fylkesmannen i Oppland

Tilsagn	Formål	Sum NOK	Forbruk 2009
Tilsagn	Rentestøtte	36,5 mill	
	Tilleggsbevilgning	16,0 mill	
	Tilskudd	15,9 mill	
	Tilleggsbevilgning	7,3 mill	
Total		75,7 mill	87 412 540*

*Forskjellen mellom tildelt tilsagn og forbruk av ramme består av annulleringer og restrammer fra foregående år.

Nasjonale midler	Forbruk 2009 mill NOK
Landsdekkende låneordninger (inkl krisepakke)	125 581 000
OFU/IFU	17 354 210
Landsdekkende etablererstipend (krisepakke)	4 900 000
Nasjonale tiltak for regional utvikling	15 102 000
Verdiskapingsprogrammene	5 799 000
Andre regionale program	4 232 000
Andre nasjonale rammer og program	13 462 000
Total	186 430 490

Tabellene viser den totale virkemiddelbruk for 2009. Fra Oppland fylkeskommune og Fylkesmannen i Oppland er beløpene bevilget gjennom tilsagnsbrev og beløpsrammer. Midler som er brukt fra nasjonale rammer i Innovasjon Norge er i konkurranse med prosjekter fra alle fylkene. Dette er midler til kompetanseutvikling, forskning- og utvikling, nettverksprogrammer m.m som i hht. statstøtteregulverket kan brukes i sentrale strøk.

Vi har i økende grad tilført næringslivet i Oppland finansiering fra de sentrale rammene. I tabellen fremkommer informasjon om beløpsstørrelser fra de forskjellige finansieringskilder. I rapporten til fylkeskommunen har vi valgt å rapportere på hele porteføljen og helheten fordi virkemidlene i stor grad spiller sammen og bidrar til at det blir mer hensiktsmessig og effektiv bruk av ressursene.

2009 ble et spesielt år. Den finansielle uroen, karakterisert blant annet som en global finanskrisen, har preget norsk næringsliv. For å motvirke de negative konsekvensene bevilget regjeringen betydelige ekstramidler til Innovasjon Norge for å sikre konkurransekraft og drive frem innovasjonsprosjekter i norsk næringsliv. Innovasjon Norge har levert, og vist seg å være et svært godt instrument for bedriftene i en krevende omstillingssituasjon. Det gjelder også for Oppland.

Vårt kontor bidro i 2009 med ekstra innsats og ressurser til styrking av det lokale næringslivet. Det er spesielt den eksportrettede virksomheten og større hjørnesteinsbedrifter som har vært mest rammet. Eksportstatistikken viser at Oppland hadde en nedgang i eksporten på -18,3% i 2009 sammenlignet med 2008. Denne nedgangen er i stor grad relatert til bilindustrien. Kun 4 fylker hadde en liten økning, mens de øvrige hadde fra 4% til 35% nedgang.

Virkemiddelbruk

2009 har vært preget av svært høy aktivitet. Innovasjon Norge har ikke noe tidligere år opplevd så stor etterspørsel etter sine tjenester. Spesielt har låneordningene vært etterspurt. Fra rammen tildelt fra fylkeskommunen ble det gitt 21 mill NOK i lån. I tillegg til dette beløpet ble det innvilget i overkant av 6,5 mill NOK i landbrukslån. Fra den nasjonale rammen for risikolån og lavrisikolån ble det gitt tilsagn på hhv kr 105 mill NOK og 14,8 mill NOK.

Samlet utgjorde lånene i 2009 i overkant av 147 mill NOK. Tilsvarende tall for 2008 var i størrelsesorden 45 mill NOK.

Rammen for etablererstipend har vært noenlunde konstant over de siste årene. I 2009 ble det benyttet 5,5 mill NOK til 24 prosjekter. 2 prosjekter fikk tilsagn fra inkubatorstipendrammen. Dette beløpet utgjorde 0,55 mill NOK. I tillegg kommer etablererstipend til tilleggsnæring i landbruket. Dette utgjorde 0,77 mill NOK og ble gitt til 6 prosjekter. I forbindelse med finanskrisen ble det på nasjonalt plan avsatt 150 mill NOK til etablererstipendordningen. I Oppland ble 7 prosjekter prioritert. Disse fikk til sammen innvilget 4,9 mill NOK.

Når vi ser etablererstipend, inkubatorstipend, landsdekkende etablererstipend og etablererstipend under bygdeutviklingsmidlene sammen, ble det totalt innvilget i overkant av 11,7 mill NOK. Av disse gikk 6,9 mill NOK til kvinner. Dette utgjør ca 58 % av midlene. For 2008 var tilsvarende forbruk i overkant av 9 mill NOK til nyetableringer. Av disse gikk 5,15 mill NOK til kvinner. Dette utgjorde 57 % av midlene.

Samlet investeringstilskudd og bedriftsutviklingstilskudd i 2009 utgjorde 29,4 mill NOK. I 2008 var tilsvarende beløp 20,8 mill NOK. Forskjellen mellom 2008 og 2009 skyldes at Innovasjon Norge fikk en tilleggsbevilgning fra fylkeskommunen på tampen av 2008. Denne tilleggsbevilgningen ble ikke benyttet før i starten av 2009 og derfor rapporteres derfor dette året. I tillegg ble annullerte tilsagn tillagt rammen igjen.

Det skjedde også en betydelig økning i innvilget rentestøtte til landbrukslån fra 2008 til 2009. I 2008 var dette beløpet 32,5 mill NOK, men i 2009 var det økt til 62,7 mill NOK. Dette utgjorde en økning på 30 mill NOK.

Det er gjort bevilgninger av flere nasjonale rammer som vist i tabellen. De siste årene har det skjedd en økning hvert år når det gjelder bruken av OFU/IFU-ordningene (offentlige og industrielle utviklingskontrakter). I 2009 ble det innvilget til sammen 17,3 mill NOK til 14 prosjekter. I 2008 var beløpet NOK 14,5 mill til 16 prosjekter.

Posten nasjonale tiltak for regional utvikling som i 2009 utgjorde 15,1 mill NOK er en samlepost for bevilgninger til Norwegian Centre of Expertise, ungdom-, kultur og kvinnesatsing.

Av total virkemiddelbruk i Oppland i 2009 gikk 35 % til kvinner/kvinneprosjekter. I 2008 ble det bevilget 23 % av totale virkemidler til kvinner/kvinneprosjekter.

Næringslivet i Oppland

Prioriterte sektorer og satsingsområder.

Industri/ teknologi/ energi- og miljø

Industri- og teknologimiljøet i Gjøvikregionen er et regionalt lokomotiv som har både nasjonal og internasjonal konkurranskraft- og evne. NCE Raufoss med Sintef Raufoss Manufacturing er en kraftig motor for forskning og utvikling spesielt innenfor materialteknologi og automasjon som gir ringvirkninger langt utenfor den lokale industriklyngen.

Innovasjon Norge har bidratt til etablering av Nasjonalt Senter for Komposittkompetanse som har som hovedmålsetning å bli et sentralt kunnskapssenter for teknologi- og kompetanseutvikling innen dette viktige fagområdet. Kompositter finner stadig nye anvendelsesområder, og vil kunne danne grunnlag for videre industriutvikling i regionen.

I løpet av 2009 er senteret kommet i drift, og det er ansatt høyt kvalifiserte personer for å ivareta sentrets oppgaver. I forbindelse med etablering av senteret har vi tatt initiativ til et bredt samarbeid mellom regionale bedrifter og nasjonale og internasjonale forskningsinstitusjoner, og det er nå knyttet kontakt mellom lignende miljø både i Norden og i andre europeiske land. Opplandskontoret har deltatt i flere aktiviteter hvor internasjonalisering og eksportbistand har vært sentrale. Vinteren 2009 gjennomførte en av kontorets ansatte tre måneders hospitering ved Innovasjon Norges kontor i Sør Afrika, hvor han gjennomførte markedsarbeid for tre opplandsbedrifter og deltok i kontorets øvrige daglige arbeid.

I tillegg har kontoret deltatt i planlegging og gjennomføring av diverse kurs og seminarer, hvor internasjonalisering og finansiering av blant annet eksportoppdrag har vært tema. Det har vært opprettet god kontakt med blant annet våre kontorer i Paris og Madrid hvor flere industri- og samarbeidsprosjekter er drøftet. Det har også vært flere prosjekter med hjemhenting av kunnskap levert av våre utekontorer, samt studieturer for bedrifter til relevante markeder.

Det har de siste par årene vært et gledelig økende antall forsknings- og utviklingskontrakter (OFU/IFU) både i Raufossmiljøet og for øvrig i fylket. OFU/IFU kontrakter viser seg å være et effektivt virkemiddel i de tilfelle der en kompetent regional leverandørbedrift samarbeider med en krevende kunde om et utviklingsprosjekt, og hvor markedet finnes både nasjonalt og internasjonalt. Ordningen er i ferd med å bli befestet i fylkets industrimiljø, og vi forventer at den positive trenden forsterkes også i fremtiden.

Antall prosjekter som har fått innvilget Skattefunn har også stabilisert seg og gir god uttelling for bedrifter som har et vekstpotensial.

Utvikling av klynger og nettverk får stadig større oppmerksomhet. NCE-satsingen på Raufoss har vært svært betydningsfull i denne sammenheng, og har resultert i at det er etablert nettverksprosjekt også innenfor andre teknologiområder. Innovasjon Norge har bidratt aktivt til at det er etablert nettverk innenfor plast og plastrelatert industri, tog og bane, samt at elektronikkindustrien har organsiert mye av sitt markedsarbeid innenfor nettverksprogrammet. Det er i tillegg til de nettverkene som er etablert, flere under etablering, blant annet har helse- og rehabiliteringsmiljøet i Valdres kommet langt i å formalisere samarbeidet innenfor sine fagområder. Erfaringer viser gir større konkurranskraft og markedsinteresse.

Det har vært god aktivitets- og utviklingsprosjekter innenfor trebearbeidende industri. Det er i denne forbindelse etablert samarbeid med et nettverksprosjekt i forlengelsen av Innlandet 2010 hvor bedrifter fra både Oppland og Hedmark deltar. Det er interessant å merke seg at det er mange små trebearbeidende bedrifter spesielt i Gudbrandsdalen som har funnet sin nisje i det store hyttemarkedet. De henvender seg stort sett til et regionalt

marked, med krevende kunder. Det har bidratt til at bedriftene i stor grad driver produktutvikling- og teknologi og kompetanseheving for å tilfredsstille et kresent marked.

IKT - Informasjonssikkerhet

Når det gjelder IKT har det i de senere årene utviklet seg et tyngdepunkt innenfor informasjonssikkerhet i miljøet rundt Høgskolen på Gjøvik. Det ligger et stort potensial for vekst i dette miljøet, og både Nasjonalt Senter for Informasjonssikkerhet (NorSIS) og høgskolens master og doktorgradsløp innen dette teknologiområdet bør kunne danne grunnlag for videre satsing både industrielt og forskningsmessig. Etter endt Arenaprogram har NISLAB og Høgskolen i Gjøvik overtatt det operative ansvaret for nettverket. Innovasjon Norge har opprettholdt kontakten med miljøet, men har i 2009 ikke bidratt med prosjektmidler, men bevilget noe forprosjektmidler til nye forretningsideer.

Reiseliv

Oppland er fortsatt Norges nest største reiselivsfylke etter Oslo, målt i antall gjestedøgn. Fylket opplevde en tilbakegang (norske og utenlandske) i 2009 på 3 % mot landsgjennomsnittet på 2 %. Når det gjelder markedsandel av totale gjestedøgn i 2009, har Oppland 10,5 % etter Oslo med 11,2 %. Utviklingspotensialet er derimot stort og mulighetene mange, selv om statistikken viser tilbakegang, som sikkert har flere årsaker, utover finanskrisen. Men denne er åpenbart en medvirkende årsak til en reduksjon fra utenlandske reisende også i 2009.

Innenfor næringen er det en økende forståelse og vilje til samarbeid og felles satsing på markedsføring og markedsfokus bl.a. gjennom Fjell Norge. Nevnes må også arbeidet som i løpet av året er gjort i Lillehammer Turist AS. Det ble besluttet at fem kommuner, fra Ringsaker i sør til Ringebu i nord, skulle bruke Merkevaren Lillehammer i sin markedskommunikasjon. Videre ble Valdres utpekt som en av seks nasjonale piloter som skal utvikle en modell for å løse utfordringen med fellesgodefinansiering. Disse prosjektene er støttet av Innovasjon Norge.

Det arbeides godt med kvalitets og kompetanseheving og utvikling av helårsaktiviteter i flere regioner. Søknadsinngangen til Innovasjon Norge har i 2009 vært god, både hva gjelder utviklingsprosjekter og investeringslyst. Det er gjennom året arbeidet målrettet og konstruktivt med nettverks- og klyngeetableringer. Klyngeprosjektet "Snowball" nådde ikke helt opp i konkurransen om å få nasjonalt status som Norwegian Center of Expertice (NCE), Men det er viktig å understreke at de tapte på målstreken i eliteklassen. Det er derfor en svært god plattform å arbeide videre med og prosjektet videreføres i egen regi (2010-2012) som en del av satsingen "Vintersportsregion Lillehammer".

Landbruk og bioenergi

En tydelig trend i landbruket viser større optimisme og ambisjoner om å investere og bygge driftsbygninger for volumøkning og større drift. Det er dog et paradoks at lønnsomheten generelt synes å synke. Ekstra tildelt tilskuddskvote, med bakgrunn i finanskrisen, ble i Oppland benyttet til investeringer innen tradisjonelt landbruk.

Det foregår spennende utvikling, innovasjon og ekspansjon innenfor grønnsakmiljøet i de sentrale jordbruksområdene. Bioenergi er fortsatt et viktig satsingsområde, selv om rammebetingelsene fortsatt ikke stimulerer til økt bruk av bioenergi. Oppland har det høyeste antall finansierte enkeltprosjekter innenfor denne bransjen. Klyngeprosjektet Arena Bioenergi Innlandet er inne i sitt tredje år og er i god utvikling og drift. Også trebasert innovasjonsprogram har bra søkning og det bygges nå nye fjøs med spesielt mye bruk av tre.

På det internasjonale feltet har vi hatt godt samarbeid med kontoret i Spania som har bidratt med nøkkelkompetanse i forhold til utvikling av samvirkebedrifter. Kontoret i Tyskland bidrar med og leverer kompetanse og erfaringsmateriale innen bioenergifeltet.

Kultur- og opplevelsesnæringene

Oppland har de senere år fokusert på kultur- og opplevelsesnæringene og det potensial de representerer for verdiskaping, konkurransekraft og innovasjonsevne. Næringsklyngen KonVekst har vært en viktig del av satsingen og ble avsluttet i 2009 etter 5 års drift. Videreføring av arbeidet som skjedde i klyngen, vil ivaretas av Snowball prosjektet.

Kultur- og opplevelsesnæringen er et omfattende område, og det har derfor vært nødvendig å prioritere arbeidsinnsatsen innenfor denne næringen. Foruten å hjelpe enkeltbedrifter med finansiering så er en av utfordringene, i denne næringen, kompetanse innenfor forretningsutvikling. Innovasjon Norge igangsatte derfor i 2009 FRAM-kultur som er et ledelses- og strategiutviklingsprogram.

Fokus på immaterielle rettigheter (IPR) og gode verktøy for forretningsutvikling i denne næringen er viktig. Det er derfor igangsatt et arbeid med å finne gode og forbedrede modeller for dette i regi av Lillehammer Kunnskapspark, hvor også Innovasjon Norge er involvert. Næringen er fragmentert og består av mange små bedrifter, og det er derfor viktig å jobbe i nettverk med andre bedrifter for å bli synlig og å løse felles problemstillinger.

Innovasjon Norge har i samarbeid med kulturavdelingen i Oppland fylkeskommune arrangert en musikk konferanse høsten 2009 hvor nettopp dette sto på dagsorden. Det ble nedsatt en arbeidsgruppe på konferansen som skulle jobbe videre med å vurdere hvordan bransjen kan samarbeide, og forhåpentligvis vil det komme gode nettverksprosjekter ut av dette.

Høsten 2009 tok Innovasjon Norge initiativ ovenfor regionale aktører som jobber med film dvs Film3 og Øst-norsk filmsenter for å diskutere hvordan vi kan samarbeide for å bidra til å styrke filmbransjen i innlandet. I første omgang er det finansiert et kortere kurs som skal tilbys filmprodusenter med oppstart i 2010. Det jobbes også med å få til ett bedriftsnettverk innenfor bransjen.

Entreprenørskap

Totalt har 120 deltatt på avklaringskurset "Skal – skal ikke". Etablereropplæringen samlet 101 deltakere hvorav 72 % fikk kursbevis. I løpet av året ble det satt opp 8 temakurs spesielt rettet mot nyetablerte bedrifter, dette i samarbeid med næringsapparatet i kommunene. Kursene er populære og dekker et markedsbegrep. Det er også avholdt to nettverksmøter med kommunenes førstelinjetjeneste med stor deltagelse. Dette er blitt en viktig arena for saspill, kompetanseheving og erfaringsutveksling.

Kvinnesatsing

Nettverkskreditt/Gründergrupper

I Oppland er det 9 aktive nettverkskredittgrupper med til sammen 49 deltakere. Av de 49 deltakerne er 38 kvinner. Gruppene fungerer for det meste bra, men med noe varierende aktivitet.

Fyrtårn

I 2009 deltok to kvinner fra Oppland til Fyrtårnprogrammet, et bedrifts- og lederutviklingsprogram for kvinner. Tidligere års deltakere er svært godt fornøyd med programmet og har hatt stor nytte av det. Fra før er det 10 kvinner i Oppland som har gjennomgått programmet.

Ledermentor

Rekrutteringen til Ledermentor Øst ble gjort høsten 2008. Oppland har fire deltakere i dette programmet som blir avsluttet våren 2010.

Kvinner i NCE - Raufoss

Prosjektet skal bidra til å øke kvinneandelen og motivere kvinnelige ansatte til videreutvikling og utdanning innenfor det mannsdominerte miljøet på Raufoss. Prosjektet mottar finansiering fra Innovasjon Norge. I 2009 ha det vært gjennomført flere tiltak.

Seminaret "Kvinner som vinner"

I samarbeid med Kapp Næringshage, LandsByen Næringshage, Lillehammer Kunnskapspark og Gjøvik Kunnskapspark ble seminaret "Kvinner som vinner" arrangert i Øyer den 5. mars. Til sammen 70 personer deltok på seminaret.

FRAM SI Kvinner

Dette programmet er spesielt tilpasset bedrifter ledet eller eid av kvinner. Programmet gjennomføres sammen med Hedmark og er en bestilling fra Nærings- og handelsdepartementet og Kommunal- og regionaldepartementet. Rekrutteringen ble gjennomført i 2009 og programmet hadde første samling i november. Programmet har seks samlinger og strekker seg over 18 måneder. I dette programmet deltar til sammen 12 bedrifter.

Etablereropplæring

I mange år har Oppland hatt en overvekt av kvinnelige deltakere i etablereropplæringen. Cirka 60 % av alle deltakerne er kvinner. Dette gjelder også avklaringskurset "Skal – skal ikke".

Samarbeid på fylkesnivå/regionnivå

Innovasjon Norge har et godt samarbeid med Oppland fylkeskommune og Fylkesmannens landbruksavdeling. Selv om samarbeidsprosjektet "Kvinner i Oppland" er avsluttet, samarbeides det i enkeltsaker og med enkelte arrangement.

Design i Innlandet 2009

I 2009 har Hedmark og Oppland fått en fast ansatt Regional Designrådgiver (tidligere var designrådgiver ansatt i en prosjektstilling med utløp 2009). Designprogrammet i Innlandet har vært finansiert gjennom direkte overføringer fra Nærings- og handelsdepartementet, men fra 2010 vil Designprogrammet gå over til å bli en permanent satsing i Innovasjon Norge.

Det har vært høy aktivitet på designformidlinger, jevnt fordelt mellom Hedmark og Oppland fylke. Totalt er det gjennomført 42 møter med potensielle bedrifter som vurderer designtiltak, hvorav det er gjennomført designformidling for 18 av bedriftene. 6 bedrifter har gjennomført merkevarestrategi som et forprosjekt før de har gått i gang med et designprosjekt. Fokuset på å etablere merkevarestrategiske plattformer hos bedriftene har høynet kvaliteten og blant annet resultert i 2 industridesignprosjekter i 2009.

Designrådgiver satt i styringsgruppen for DesignTalks-arrangementet som ble arrangert av Kapp Næringshage. Her rekrutterte Designrådgiver 10 bedrifter og 15 designbyråer fra Innlandet til Speed-dating. Formålet var å stimulere bedrifter til å ta i bruk design som strategisk redskap i bedriftsutviklingen. 4 bedrifter har i etterkant satt i gang designprosjekter på bakgrunn av disse møtene.

Kompetanseprogrammer

Det er gjennom året startet opp flere bedriftsrettede kompetanse- og organisasjonsutviklingsprosjekter. Noen av dem er spesielt rettet mot kvinner, som Ledermentor og Fyrtårn. Fire FRAMprogram er startet opp med til sammen 41 deltakerbedrifter. Av disse er det 21 bedrifter fra Oppland, mens resterende 20 kommer fra Hedmark.

Det er også gjennomført 35 teknologiprojekter i samarbeid med kompetansemegler og VRI-midler (virkemidler for regional innovasjon). Dette er et samarbeid mellom Norges forskningsråd, Oppland fylkeskommune og Innovasjon Norge.

